

ΡΟΥΒΙΚΩΝΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Εισαγωγή

Ο Ρουβίκωνας δοκίμασε να κάνει τα πράγματα ανάποδα. Να ξεκινήσει από τη δράση, από τις άμεσες ανάγκες του κοινωνικού πολέμου και μέσα από αυτό να χτίσει σιγά σιγά μια ολοκληρωμένη πολιτική οντότητα ικανή να αποκτήσει πρωτοβουλία κινήσεων, να δώσει αληθινή ώθηση στον αναρχικό αγώνα, ικανή να μετεξελιχθεί και να ανέβει στάδιο. Να σπάσει επιτέλους την «κατάρρα» των αναρχικών ομάδων να περιορίζονται ποσοτικά σε μικρούς αριθμούς μελών και ποιοτικά σε απευθύνσεις προσανατολισμένες σε προκαθορισμένο εύρος θεματικών.

Από τις παρεμβάσεις στην Άμφισσα για τη δίκη του δολοφόνου Κορκονέα, τη συνέλευση αλληλεγγύης 2010-2013, την πολυετή πάλη για την υπεράσπιση των Εξαρχείων από την καταστολή και τον κοινωνικό κανιβαλισμό, την κατάληψη του Κ*ΒΟΞ, τις διαδικασίες του αναρχικού χώρου, τις μάχες του πεζοδρομίου απέναντι σε κράτος και φασισμό, τις μεγάλες στιγμές του κοινωνικού αγώνα των μνημονιακών χρόνων, σχηματίστηκε μια ισχυρή κοινότητα και ένα πλέγμα ιδεών που οδήγησε στην ίδρυση της συλλογικότητάς μας.

Περάσαμε από χίλια κύματα. Αντιμετωπίσαμε πρωτόγνωρες προκλήσεις σε όλα τα επίπεδα. Για τις περισσότερες από αυτές ήμασταν ανέτοιμοι, ετοιμαστήκαμε μέσα στο καμίνι της πράξης. Κάναμε άπειρα λάθη. Πολλά από αυτά σοβαρά. Κάθε χτύπημα που δεχτήκαμε πρόσθεσε εμπειρία, κάθε πρόοδος έγινε βήμα για το επόμενο στοίχημα.

Μέσα στα 4 χρόνια ύπαρξής μας έχουμε πραγματοποιήσει εκατοντάδες δράσεις, έχουμε μιλήσει σε μεγάλη ποικιλία ακροατηρίων, έχουμε οργανώσει καταλήψεις και στέκια, έχουμε πάρει μέρος σε μεγάλες οργανωτικές διαδικασίες, χτίσαμε συμμαχίες, συγκρουστήκαμε με κράτος, αστυνομία, φασίστες, μαφίες...

Έχοντας φτάσει σε ένα, κατ' εμάς, ικανοποιητικό επίπεδο πολύπλευρης ολοκλήρωσης, βάζουμε μπροστά μεγαλύτερα διακυβεύματα. Στον αναρχικό χώρο, στο ανταγωνιστικό κίνημα, στην κοινωνική βάση.

Μπροστά στις νέες προκλήσεις είναι απαραίτητο να καθορίσουμε με μεγαλύτερη σαφήνεια την πολιτική μας ταυτότητα, να συγκροτήσουμε το πλέγμα ιδεών και την εμπειρία μας με τόσο συνεκτικό τρόπο που να μπορεί να παράγει νέα, αποτελεσματικά σχέδια.

Δεν είναι εύκολο. Πρέπει παράλληλα να κοιτάμε προς πολλές πλευρές, να απαντήσουμε σε εντελώς διαφορετικού τύπου ερωτήσεις. Από την κοινωνική βάση στην οποία πρέπει να εξηγηθεί ο «τρόπος των αναρχικών» και στα πιο στοιχειώδη του, έως τον αναρχικό χώρο και το ανταγωνιστικό κίνημα.

Μέχρι στιγμής, ο πολιτικός μας λόγος σε επίπεδο επικαιρότητας και τακτικών επιλογών έχει εκφραστεί δημόσια κάθε φορά που δρούσαμε και έχει συνδιαμορφωθεί σε κάθε είδους διαδικασίες. Μέσα από όλα αυτά εμφανίζεται το πολιτικό περιεχόμενό μας και η εξέλιξή του. Σε στρατηγικό πολιτικό επίπεδο υπάρχει το καταστατικό της Αναρχικής Ομοσπονδίας που μετά από χρόνια ζυμώσεων καλύπτει ένα μεγάλο μέρος θεματικών, συνεχίζοντας να διαμορφώνεται και να εμβαθύνει.

Το παρόν κείμενο επιχειρεί να κινηθεί κάπου ανάμεσα στις επίκαιρες απόψεις και την ευρύτερη πολιτική μας πλατφόρμα. Εκφράζει τις ιδιαίτερες προτεραιότητες, τα πολιτικά μας σύνορα. Απαντά σε ερωτήματα που εύλογα τέθηκαν από έξω προς τα μέσα, αλλά και στο εσωτερικό μας. Δεν τοποθετούμαστε για τα πάντα. Τοποθετούμαστε γι αυτά που μας «κάνει» που είναι και αυτά που καθορίζουν την ταυτότητα του Ρουβίκωνα.

Με αυτό το πνεύμα πρέπει να αναγνωστεί το κείμενο.

Το κείμενο έχει δύο ενότητες:

Στην πρώτη, ορίζονται οι ιδεολογικές συντεταγμένες μας μέσα στο πολιτικό ρεύμα του αναρχισμού. Πώς αντιλαμβανόμαστε και πώς αξιολογούμε την πορεία του, πώς βλέπουμε τον εαυτό μας σε αυτή. Μιλάμε για την ιδιαίτερη σχέση του με τα μέσα αγώνα, τους περιορισμούς, αλλά και τον τρόπο που αυτά γίνονται φορείς των σκοπών. Καθορίζουμε σε ποιους απευθυνόμαστε, την ταξική μας σκοπιά, πώς βλέπουμε την κοινωνική βάση, από ποια απόσταση την κοιτάμε, ποια η σχέση μας μαζί της.

Η δεύτερη ενότητα εξετάζει μια σειρά θεματικές: Την «προπαγάνδα της δράσης» σαν βασικό στοιχείο των μορφών δράσης που υιοθετούμε, την πραγματικότητα του αναρχικού χώρου, τις σχέσεις με το ανταγωνιστικό κίνημα και τις σχέσεις με την αριστερά. Τέλος, κάνουμε μια πολιτική εισαγωγή στο ζήτημα του ιμπεριαλισμού και κλείνουμε αναδημοσιεύοντας τις θέσεις για την αλληλεγγύη που είχε διατυπώσει το 2010 η συνέλευση αλληλεγγύης, τις οποίες συνεχίζουμε να ακολουθούμε ως σήμερα.

A.

Ποιοι είμαστε πολιτικά και τι θέλουμε

Ο Ρουβίκωνας είναι ένας πολιτικός, μαχόμενος αναρχικός σχηματισμός που η φυσική θέση του είναι στην αιχμή, στην πρώτη γραμμή των μετώπων του κοινωνικού πολέμου και σκοπός του, η ανατροπή της σημερινής τάξης πραγμάτων. Επιδιώκουμε την καταστροφή του κράτους και την αντικατάστασή του ως διαχειριστή των κοινών, από μια ομοσπονδία αυτοδιοικουμένων κοινοτήτων βάσης. Επιδιώκουμε την απαλλοτρίωση των μέσων παραγωγής και τη λειτουργία τους από τους εργαζόμενους στα πλαίσια μιας τόσο συλλογικά, όσο και αποκεντρωμένα, σχεδιασμένης παραγωγής και κατανάλωσης. Δεν ζητάμε τίποτα άλλο από αυτό που ζητάει το ιστορικό αναρχικό κίνημα, ό,τι μαχητικότερο, ό,τι πιο αφοσιωμένο, ό,τι πιο εφευρετικό, πρωτοποριακό, βέβηλο όσο και ευγενές, ανέδειξε η ιστορία του κοινωνικού πολέμου από την αυγή της εξουσιαστικής στρέβλωσης.

Από την κοινή μήτρα όλων των ρευμάτων που κάποτε ορίστηκαν ως σοσιαλιστικά, την Α' Διεθνή, ο αναρχισμός ακολούθησε τον δικό του δύσβατο αλλά ευθύ δρόμο. Στα οδοφράγματα της Παρισινής κομμούνας και τις εξεγέρσεις που κάποτε συντάραξαν την Ευρώπη, σε εργοστάσια, πόλεις και ύπαιθρο, στα θωρακισμένα τραίνα του Μαχνοβίτικου στρατού, στις ένοπλες αγροτικές μάζες της Άπω Ανατολής, στην πλατιά κολεκτιβοποίηση της Ισπανίας, στα μητροπολιτικά νεολαιίστικα κινήματα, στις σύγχρονες αστικές εξεγέρσεις, στους αγώνες για βασικά ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Δύσβατος αλλά ευθύς ο δρόμος του αναρχισμού, αφήνει στο πέρασμά του την ανεκπλήρωτη υπόσχεση μια ριζικής αλλαγής που μπορεί να επισκιάσει τις μικρές, ακριβοπληρωμένες και ασταθείς νίκες της κοινωνίας που έως τώρα συγκρότησαν όση πρόοδο έχει γίνει σε σχέση με τη ζωή πριν έναν αιώνα. Αυτή η ριζική αλλαγή έφτασε κάποιες φορές κοντά αλλά τελικά δεν έγινε κατορθωτή. Πολλές μικρές νίκες και μια λαμπρή ιστορία θυσίας, είναι το αποτέλεσμα της επικής επαναστατικής πορείας των απογόνων της Α' Διεθνούς και του αναρχισμού μέσα σε αυτούς.

Αν και στριμωγμένος μέσα στο κουστούμι των κοινωνικών κατακτήσεων, πότε προσπαθώντας να τις αφομοιώσει και πότε να τις ξεφορτωθεί, ο καπιταλισμός και το κράτος, συνεχίζουν να καθορίζουν την λειτουργία του κόσμου μας, συνεχίζουν να είναι ο νικητής και η κοινωνική βάση συνεχίζει να βρίσκεται κάτω από την μπότα τους. Υπό αυτή την έννοια ο ιστορικός αναρχισμός έως τώρα έχει αποτύχει στη βασική του επιδίωξη. Το "καλό" είναι ότι οι ανταγωνιστές του πήγαν ακόμα χειρότερα. Η πλήρης ματαίωση των εξουσιαστικών σοσιαλιστικών ρευμάτων που ενώ κατάφεραν να ανατρέψουν τον καπιταλισμό και να πραγματοποιήσουν τις προτάσεις τους, απέτυχαν ολοκληρωτικά να πείσουν την κοινωνική βάση για το μοντέλο που εφάρμοσαν ξεκαθαρίζοντας αμετάκλητα το δίκαιο και το διαυγές των αναρχικών απόψεων αν όχι για το «πως πρέπει», σίγουρα για το «πως δεν πρέπει» να οργανωθεί και να κατευθυνθεί ο αγώνας.

Εκεί, στη δεξαμενή των ιστορικών αναρχικών αντιλήψεων πιάνουμε τα νήματα των μέσων και των στρατηγικών μας. Τις προσαρμόζουμε στις συνθήκες μας, τις επικαιροποιούμε, τις πάμε παρακάτω. Δεν μπαίνουμε όμως στη λογική στατικών αναρχικών ρευμάτων και στη λογική της υπερδιάσπασης του αναρχικού προτάγματος. Αναρχοσυνδικαλισμός ή αναρχοκομμουνισμός, συνδικάτο ή κομμούνα, για εμάς το ερώτημα είναι τι από όλα αυτά ταιριάζει, τι μπορεί να χρησιμοποιηθεί και πως πρέπει να ανασκευαστεί ώστε να έχει ρόλο στον δικό μας αγώνα, σήμερα στην Ελλάδα. Μπορούμε βέβαια να πούμε πως δεν είμαστε αναρχοατομικιστές επικαλούμενοι το προφανές της δικιάς μας πολιτικής οργάνωσης.. Από την άλλη να αρνηθούμε την ατομικιστική κληρονομιά, τον ιδεολογικό/πολιτισμικό/φιλοσοφικό πλούτο της και την δυναμική της, θα ήταν ακρωτηριασμός.

Για τα εξουσιαστικά σοσιαλιστικά ρεύματα η πάλη των τάσεων είναι ένας αγώνας εξόντωσης ανάμεσα σε «επιστημονικές φόρμουλες επιτυχίας». Για εμάς, το σύνολο των ιστορικών αναρχικών ρευμάτων συνιστούν μια ενιαία κληρονομιά, ένα άθροισμα κατακτήσεων και εξειδικεύσεων που μπορεί και πρέπει να έχει κοινή αφήγηση. Ο αναρχισμός, υποστηρίζουμε, καθορίζεται από του σκοπούς του, τις πολιτικές σταθερές, και το πλαίσιο των μέσων. Όλα τα υπόλοιπα τα καθορίζει ο κοινωνικός αγώνας και οι επίκαιρες απαιτήσεις του, όλα τα άλλα επιτρέπονται, ζουν όσο δουλεύουν, πετιούνται όταν αποτύχουν. Γιατί δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι ο αναρχικός αγώνας δεν «είναι-για-τον-εαυτό-του». Είναι για να ανοίξει το δρόμο στο μεγάλο εξελικτικό άλμα της «αναρχίας». Είναι για την κοινωνική επανάσταση, την διαδικασία εκείνη που θα ανοίξει τον δρόμο για την αναρχία. Είναι για την ταξική, κοινωνική, πολιτική και στρατιωτική συγκρότηση των καταπιεσμένων που χτίζει την αναρχία ανοίγοντας τον δρόμο για την επανάσταση.

Τα μέσα του αγώνα μας

Από όλα τα ιδεολογικά ρεύματα ο αναρχισμός είναι το μόνο που δίνει τέτοια σημασία, και βάζει τόσους περιορισμούς στο τι μέσα μπορεί να χρησιμοποιήσει. Και είναι λογικό, αφού είναι επίσης το μόνο που όχι μόνο θέλει μια τεράστια ανατροπή "των πάντων" και την αναδιοργάνωση τους σε εντελώς νέα βάση, αλλά θέλει να το κάνει μια και καλή.

Η άρνησή μας να χρησιμοποιήσουμε μέσα που με μια επιφανειακή ανάγνωση θα μας έδιναν μεγαλύτερες δυνατότητες και αποτελεσματικότητα φαίνεται αφελής. Πολλοί μας ρωτούν για παράδειγμα: γιατί δεν φτιάχνετε κόμμα, γιατί δεν κατεβαίνετε στις εκλογές; Γιατί αφήνετε ανεκμετάλλευτες τις θεσμικές δυνατότητες και τα μέσα που προσφέρει η αστική δημοκρατία;

Απαντάμε:

Ακόμα και αν πετύχουμε να μην μας διαφθείρουν (και η ιστορία έχει αποδείξει ότι είναι αναπόφευκτο), η χρήση αυτών των μέσων φέρνει ήττα. Και μόνο αυτά που πρέπει να κάνεις για να μπορέσεις να εισπράξεις τις «ωφέλειες» σε δένουν χειροπόδαρα αλλά και σου αφαιρούν το «νητικό πλεονέκτημα». Κάνουν και εσένα θύμα της καχυποψίας της κοινωνίας απέναντι στα καθεστωτικά μονοπάτια. Αλλά δεν είναι αυτά τα πιο σημαντικά για την άρνηση από τους αναρχικούς των θεμελιωδών μέσων της άλλης πλευράς.

Την ελευθερία, την αυτοδιεύθυνση και τον κομμουνισμό μαζί, αυτό που εμείς λέμε αναρχία, τα θέλουμε τώρα, κι ακριβώς

επειδή δεν είμαστε ρομαντικοί, γνωρίζουμε ότι η οικοδόμησή τους με κανέναν τρόπο δεν μπορεί να στριμωχτεί σε μια κορυφαία επαναστατική στιγμή. Συνεχίζει μετά από την επανάσταση αλλά υπάρχει και πριν από αυτή.

Με την «πραγματοποίηση της αναρχίας» όσο και όπου περισσότερο μπορούμε, από την λειτουργία μιας πολιτικής ομάδας μέχρι την συνέλευση σε μια γειτονιά, από την κολεκτίβα ως τις προσωπικές σχέσεις δημιουργούμε υλική απόδειξη ότι οι απελευθερωτικές ιδέες είναι εφικτές. Έτσι κερδίζουμε και το δικαίωμα να ζητήσουμε από τον οποιονδήποτε να ρισκάρει τόσα πολλά για να παλέψει μαζί μας για αυτές

Να το πούμε αλλιώς, αν επιλέγεις να είσαι σαν το κράτος, αν εξαρτάσαι από τον χώρο που το ίδιο το κράτος διαλέγει να σου δώσει, γιατί να το αμφισβητήσεις ο οποιοσδήποτε άλλος, γιατί καν να θεωρήσει λογική την κατάργηση του; Σε ένα κόσμο αιώνων εξουσίας και εκμετάλλευσης το να αποδείξεις ότι υπάρχει τρόπος χωρίς αυτές είναι το άλφα και το ωμέγα.

Για τον ίδιο λόγο είναι που δεν εκμεταλλευόμαστε την ταχύτητα στις αποφάσεις που θα πρόσφερε μια θεσμισμένη ηγεσία και μια ιεραρχία στις οργανώσεις μας. Για τον ίδιο λόγο καταπολεμούμε τις εκφάνσεις του εξουσιαστικού/εκμεταλλευτικού πολιτισμού στις σχέσεις και τις διαδικασίες μας και αρνούμαστε την «ευκολία» που προσφέρουν τα στερεότυπά του. Γιατί χωρίς αυτές τις αρνήσεις, ακόμα κι αν κρατήσουμε την πίστη μας στην αναρχία, ακόμα κι αν αδιαφορήσουμε για την ασυνέπεια λόγων και έργων, θα έχουμε εμείς πρώτοι από όλους αποδείξει, ότι αυτά που θεωρούμε εφικτά και αναγκαία είναι αποκλειστικά και μόνο επιθυμητά.

Κι όταν έρχεται η ώρα του λογαριασμού, γιατί πάντα οι επιλογές αξιολογούνται, βλέπουμε πως το μοντέλο δουλεύει.

Απέχουμε και η φωνή μας δυναμώνει. Κατορθώνουμε, να λειτουργούμε πιο αποτελεσματικά και γρήγορα από ότι θα μας εξασφάλιζε ένα κόμμα. Μπορούμε και παρεμβαίνουμε στα γεγονότα πολύ πιο ελεύθερα και αυτόφωτα από όσους χρησιμοποιούν το βήμα και χρήμα που προσφέρουν οι εκλογές, ακούγεται δυνατά ο λόγος μας χωρίς να σερνόμαστε σε διαδρόμους και να κάνουμε σινιάλα νομιμοφροσύνης.

Το να αρνούμαστε τα θεμελιώδη μέσα της άλλης πλευράς και να διευρύνουμε αυτά που ταιριάζουν στην μεγάλη κοινωνική και οικονομική αναδόμηση της αναρχίας, αποδεικνύεται το ισχυρότερο όπλο μας. Είναι από τα πρώτα πράγματα που πρέπει να αντιληφθεί όποιος προσεγγίζει τον αναρχισμό και τις οργανώσεις του.

Καμιά αφέλεια δεν μπορεί να χρεωθεί στους αναρχικούς. Δεν είναι όμως αβάσιμες οι κριτικές που τους ασκούνται γιαυτό το θέμα

Η φύσει απολυτότητα των αναρχικών ιδεών σε συνδυασμό με δεκαετίες οπισθοχωρήσεων στον κοινωνικό πόλεμο και συλλογικής εσωτερίκευσης της ήττας, γέννησαν μια κουλτούρα λατρείας των μέσων, ειδικά με τη μορφή της άρνησης χρήσης μέσων που δικαιολογημένα ή όχι θεωρούνται μέσα της άλλης πλευράς. Η βεντάλια ανοίγει αυθαίρετα και τη θέση της πολιτικής εξέτασης και αξιολόγησης της κάθε περίπτωσης παίρνει η αξιακή τοποθέτηση. Αντί να πραγματοποιείται και να δοκιμάζεται η αναρχία τελικά οικοδομείται μια ηθική αρνήσεων.

Και βέβαια το αναρχικό κίνημα έχει την αυστηρή ηθική της ελευθερίας αλλά δεν είναι ένα κίνημα ηθικής, είναι πρώτιστα πολιτικό, ταξικό και εν τέλει πολιτισμικό. Ένα κίνημα που θέλει να ζήσει κι όχι μόνο να κηρύξει την αλλαγή. Που θέλει να βελτιώσει τις πραγματικές ζωές των ανθρώπων. Και γιαυτό τον λόγο οφείλει να προχωράει σε τόσες αρνήσεις του παλιού όσες του επιτρέπει το νέο που έχει στα σκαριά.

Είναι ισορροπία. Αν οι αρνήσεις του είναι λιγότερες αυτοακυρώνεται, αν είναι περισσότερες οδηγείται στην αποστείρωση, την περιθωριοποίηση και την αδικαιολόγητη αναποτελεσματικότητα. Υπονομεύει το αναρχικό παράδειγμα και αγγίζει τα όρια της θρησκευτικότητας.

Ο σκοπός δεν αγιάζει τα μέσα είναι αυτό που μας χωρίζει με την αριστερά. Τα μέσα δεν αγιάζουν τον σκοπό είναι αυτό που μας χωρίζει με τον χιλιασμό.

Συλλογικά, προσπαθούμε να σταθούμε έξω από αγιασμούς μέσων και σκοπών, σε μια κοινωνία του 21ου αιώνα που κάνει τα ερωτήματα όλο και πιο περίπλοκα. Στην αστική δημοκρατία υπάρχουν διαπλεκόμενοι μηχανισμοί και πόλοι δύναμης όπως τα ΜΜΕ, τα επίσημα συνδικάτα, οι ποδοσφαιρικές ομάδες, ο στρατός, οι ΜΚΟ. Στο πολιτικό πεδίο υπάρχει ένα τεράστιο φάσμα πολιτικών δυνάμεων. Διαμορφώνονται σχέσεις όπως το εμπόρευμα. Εμφανίζονται αδιάκοπα νέες πραγματικότητες, κοινωνικές, τεχνολογικές, γεωπολιτικές και το αναρχικό φίλτρο για την επιλογή του τι και πως θα χρησιμοποιήσουμε και τι όχι, δοκιμάζεται καθημερινά. Το δικό μας κριτήριο, ως Ρουβίκωνας είναι πάντα ορθολογικό και εξετάζει την κάθε περίπτωση χωριστά. Έξω από τα θεμελιώδη μέσα του συστήματος, αυτά που η άρνησή τους είναι στοιχείο ταυτότητας για τους αναρχικούς, κάθε τι άλλο ζυγίζεται, εξετάζεται και στο τέλος αποφασίζουμε τη σχέση μας με αυτό. Κι όταν τα δεδομένα αλλάξουν, όταν δούμε αποτέλεσμα θετικό ή αρνητικό, τότε, με μια νέα ανάλυση αλλάζουμε και τις επιλογές μας.

Έχουμε οδηγό την παρακαταθήκη του αναρχικού κινήματος, του συνόλου των τάσεών του. Είναι αυτονόητο ότι πάντα πρέπει να εξετάζει κανείς πως λειτούργησαν οι επιλογές στο συγκεκριμένο περιβάλλον τους. εξίσου σημαντικό είναι και να δούμε το εύρος και την πολυμορφία όλων των επιλογών, όσο και τον διαρκή πειραματισμό και την αδάμαστη τόλμη των αναρχικών στην ιστορία. Αυτή την πολιτική κληρονομιά, αυτό τον τρόπο σκέψης πάνω από όλα αντιλαμβανόμαστε σαν την απάντηση του αναρχισμού στο ζήτημα των μέσων. Στο δικό της πνεύμα προσπαθούμε να λειτουργούμε.

Πάντα πρωτοπόροι οι αναρχικοί, χτίζοντας την αναρχία την ώρα και δια μέσω του αγώνα, έβρισκαν διεξόδους. Άλλες περιόδους με τις βόμβες, άλλες περιόδους διαδίδοντας το μήνυμα από χωριό σε χωριό, πότε αναλύοντας την πραγματικότητα και πότε συσπειρώνοντας κοινωνικές δυνάμεις, πότε όλα αυτά μαζί με μαχητικότητα και αφοσίωση.

Όσα συνιστούν, όχι απλά με τη στενή έννοια της βίαιης επίθεσης, αλλά στο σύνολο των μέσων και των μορφών πάλης, την μέθοδο της προπαγάνδας της δράσης.

Σε ποιούς απευθυνόμαστε

Απευθυνόμαστε στους «από τα κάτω», στην «βάση της κοινωνικής πυραμίδας», στον «λαό», τους «φτωχούς», τον «κόσμο της εργασίας»... Ορισμοί που δίνουν μεν κατεύθυνση αλλά περισσότερο ξεκαθαρίζουν σε ποιούς δεν απευθυνόμαστε παρά σε ποιούς το κάνουμε. Αυτό είναι πρόβλημα.

Έχουν χυθεί τόνοι μελάνι γιαυτό το άγιο δισκοπότηρο των επαναστατικών αντιλήψεων. Δεν φέρνουμε κάτι καινούριο αλλά θα επιμείνουμε στην προσπάθεια να περιγράψουμε με πρακτικούς όρους το “υποκείμενο”.

Κατά πρώτον αναφερόμαστε στην εργατική τάξη. Αυτούς δηλαδή που προσφέρουν εργασία και εισπράττουν μισθό, που τη δουλειά τους την καρπώνεται αφεντικό. Στη συνέχεια αναφερόμαστε στα κατώτερα μικροαστικά στρώματα, αυτοαπασχολούμενους κατά κύριο λόγο. Απευθυνόμαστε στους αγρότες που ζουν είτε ως εργάτες γης είτε ως μικροκτηματίες παραγωγοί σε ατομική ή οικογενειακή βάση. Στους άνεργους και τις νεολαϊστικές μάζες που λόγω σπουδών ή όχι δεν έχουν βγει ακόμα στην παραγωγή. Σε όλους αυτούς που δεν ανήκουν στα αφεντικά αυτού του κόσμου.

Αντιλαμβανόμαστε το ελλιπές κάθε τέτοιας στενής ταξικής προσέγγισης και γιατί αφήνει αναπάντητα ερωτήματα και γιατί τελικά δεν επαρκεί να ταξινομήσει τις κοινωνικές δυνάμεις. Όταν ας πούμε παρεμβαίνουμε στα πανεπιστήμια και την σπουδάζουσα νεολαία αυτό δεν προσδιορίζει μια σαφή ταξική απεύθυνση, παρόλα αυτά το κάνουμε. Το ίδιο ισχύει και για άλλες κοινωνικές ομάδες. Το λούμπεν για παράδειγμα στο οποίο ενσωματώνουμε και τη νεολαία των γηπέδων, είναι για εμάς ένα πεδίο παρέμβασης που και πάλι δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακριβείς ταξικές συντεταγμένες. Αλλά και θεματικές πολιτισμικής φύσης όπως ο σεξισμός ή ο ρατσισμός έχουν σχετικά διαταξικό χαρακτήρα ως προς τους φορείς τους. Δεν θα κάνουμε διάκριση σε πλούσιο και φτωχό αν πρόκειται για έναν βιαστή, δεν θα χαριστούμε σε έναν ρατσιστή επειδή το αφεντικό του τον εκμεταλλεύεται. Αντίστροφα δεν θα χαριστούμε σε έναν μετανάστη που «φτιάχτηκε» και έγινε ο ίδιος αφεντικό, δεν μας πολυαφορά ο μισθωτός-μεγαλοστέλεχος ή προϊστάμενος μιας πολυεθνικής, δεν έχουμε κάποια έτοιμη φόρμουλα να αντιμετωπίσουμε τον άνεργο ή άεργο εισοδηματία η μεγαλοκληρονόμο. Θα δεχτούμε ως εργάτη τον δημόσιο υπάλληλο, γνωρίζοντας όμως ότι αυτό είναι μια αναγκαστική σύμβαση σε μια πολύπλοκη πραγματικότητα, παρόλα τούτα είναι κι αυτός μέρος του υποκειμένου που μας ενδιαφέρει... οι περιπτώσεις είναι άπειρες. Όσες όμως κι αν είναι οι εξαιρέσεις, όσο θολά κι αν είναι τα όρια, η ταξική θέση είναι το κυριότερο αν και όχι το μοναδικό κριτήριο μας.

Για εμάς η κοινωνική αλλαγή δεν έχει ούτε νόημα ούτε χρησιμότητα αν δεν εξασφαλίζει δύο παράγοντες: ότι αφορά μια μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία και ότι ανταποκρίνεται στα πραγματικά υλικά συμφέροντα και ελπίδες αυτής της πλειοψηφίας.

Απέναντι στο ερώτημα αν είναι η κοινωνική και ταξική θέση ή η επαναστατική συνείδηση που καθορίζει το «υποκείμενο» η απάντησή μας είναι ξεκάθαρη, είναι η θέση. Η συνείδηση είναι αυτό για το οποίο παλεύουμε.

Σε κάθε περίπτωση ο Ρουβίκωνας δεν μιλάει από έξω στο «υποκείμενο». Είμαστε μέρος του, μιλάμε ως μέρος της ίδιας κοινωνικής και ταξικής οικογένειας. Δεν δρούμε «για τους εργάτες», δρούμε «ως εργάτες». Αυτό που μας χαρακτηρίζει είναι η κοινότητα και η βαθιά δέσμευση στην κοινωνική και ταξική “οικογένειά” μας. Αυτό οφείλει να χαρακτηρίζει όλους τους αναρχικούς. Αυτό άλλωστε τους χαρακτήρισε σε όλες τις μεγάλες στιγμές αυτού του κινήματος. Η στέρεα πίστη στις δυνατότητες της κοινωνικής βάσης στην οποία ανήκουν. Και μόνο υπό αυτό το δεδομένο οι αναρχικοί αποκτούν το δικαίωμα να κριτικάρουν όσο σκληρά χρειαστεί αυτή την κοινωνική βάση και να συγκρουστούν προσωρινά με τμήματά της. Η “οικογενειακή κριτική” μπορεί να είναι η πιο σκληρή...

Θεωρούμε ματαιοπονία και παράλογη σπατάλη αγωνιστών και δυνατοτήτων, παρά το «Βαγκνερικό μεγαλείο» της την «φυγή προς τα μπρος» αναρχοατομικιστικών ρευμάτων που δίνοντας αξιωματικό χαρακτήρα στην εθελοδοουλία των μαζών και την ιδιώτευση των καταπιεσμένων, ρίχνουν πίσω τους μαύρη πέτρα και ορμάνε μόνοι τους στον εχθρό.

Πολύ χειρότερα, μας εξοργίζει ο επαναστατικός ελιτισμός που δεν είναι προνόμιο μίας τάσης. Η αντικοινωνική και αφ' υψηλού κριτική που διαγράφει μονοκοντυλιά κοινωνικές πλειοψηφίες στο όνομα ηθικών (όπως καταντούν) απαιτήσεων, που όσο σωστές κι αν είναι καταλήγουν εργαλεία πολιτικού ναρκισσισμού μιας αυτόκλητης πολιτικής ελίτ. Γνωρίζουμε ότι στο δικό μας έργο έχουν αποτύχει τεράστιες μορφές της ιστορίας, έχουν συντριβεί παντοδύναμα κινήματα. Δεν μας κάνει ιδιαίτερη εντύπωση που οι μάζες δεν ενθουσιάστηκαν από προκηρύξεις, αφίσες και διαδηλώσεις για ένα διάστημα κάποιων ετών. Δεν μας εκπλήσσει που ο κόσμος συνεχίζει να καβατζάρεται κάτω από κράτη και πίσω από σύνορα, μέσα σε αυτό που έστω και στραβά δουλεύει αντί να ανταποκριθεί σε αόριστες εκκλήσεις εξέγερσης. Είναι πολύ λογικό να διατηρούν την ισχύ τους αντιδραστικές και αντικοινωνικές στάσεις αφού πίσω από αυτές υπάρχει το *modus operandi* ενός κόσμου στον οποίο κουτσά στραβά εξασφαλίζεται η επιβίωση και ένα ελάχιστο σιγουριάς για το αύριο. Ο Ρουβίκωνας ούτε την κοινωνική και ταξική «οικογένειά» του εγκαταλείπει θυμωμένος, ούτε αυτοθαυμάζεται πουλώντας συλλογική ενοχή στον λαό. Ούτε καν ισχυρίζεται ότι όλα όσα προτείνει ως στάσεις ζωής και επιλογές αγώνα τα έχει πετύχει ο ίδιος στον βαθμό που θα έπρεπε. Ισχυρίζεται όμως ότι παλεύει και καλεί και τους άλλους να παλέψουν.

Απευθυνόμαστε λοιπόν στην μεγάλη πλειοψηφία. Στην σημερινή υπαρκτή πλειοψηφία των εκμεταλλεζόμενων όχι σε κάποιο πολιτικό πρωτότυπο.

Σκοπός μας είναι να την κινητοποιήσουμε ώστε να γίνει ικανή και να ανατρέψει του δυνάστες της και να φτιάξει ένα καλύτερο κόσμο. Ξέρουμε ότι ο επαναστατικός ελιτισμός θα μας κατηγορήσει ότι «γλύφουμε τους μικροαστούς». Τον κοιτάμε υπεροπτικά και πάμε παρακάτω.

Επιδιώκουμε να ισχυροποιηθούμε. Να πολλαπλασιαστούν τα μέλη του Ρουβίκωνα. Να μεγαλώσει η ομοσπονδιακή μας οργάνωση, τα κοινωνικά και αντιφασιστικά εγχειρήματα που συμμετέχουμε και συνεργαζόμαστε, οι πρωτοβουλίες αλληλεγγύης, το ίδιο το αναρχικό κίνημα. Θέλουμε την αυτοοργάνωση του κόσμου της εργασίας σε έναν «παλιάς κοπής» άγριο ακηδεμόνευτο συνδικαλισμό από αυτούς που κάποτε έκανε τα αφεντικά να τρέμουν. Έναν συνδικαλισμό σαν αυτούς που κέρδισαν το θωρο αλλά και έκαναν επαναστάσεις. Σκοπός μας είναι να γεμίσουν οι γειτονιές και τα χωριά με λαϊκές συνελεύσεις που δεν θα διεκδικούν μόνο αλλά θα κόβουν και θα οικειοποιούνται όλο και μεγαλύτερα κομμάτια από την εξουσία του κράτους.

Σήμερα που η κρίση ξεκοκαλίζει το ανώτερο μικροαστικό κομμάτι, την πάλαι ποτέ κραταιά «μεσαία τάξη» και το οδηγεί σε μαζική ανεργία και προλεταριοποίηση, κάνοντας όλο και πιο διαυγή τα ταξικά όρια του κοινωνικού πολέμου, είναι μια ιστορική ευκαιρία το επαναστατικό μήνυμα να προσεγγίσει ακόμα περισσότερους. Σήμερα που πέφτουν οι μάσκες των ελπίδων κοινω-

νικής ανέλιξης είναι μια μεταβατική περίοδος. Και κάθε μεταβατική περίοδος δημιουργεί διεξόδους που πρέπει γρήγορα να εντοπίσεις. Σάρκα από την σάρκα της καταπιεσμένης κοινωνίας ο Ρουβίκωνας είναι εδώ και κάνει σινιάλο συσπείρωσης και επίθεσης.

B.

Προπαγάνδα της δράσης

Το πνεύμα της παρέμβασης, των μέσων αγώνα που επιλέγει ο Ρουβίκωνας εμφορείται από μια διευρυμένη αντίληψη της μεθόδου της προπαγάνδας της δράσης. Έχουμε την λογική να συνδέσουμε ξεκάθαρο συμβολισμό, πιθανό πρακτικό αποτέλεσμα, ευρεία απεύθυνση και καθαρό, προσιτό λόγο. Στοχευμένες παρεμβάσεις, που η επιλογή “στόχου” μπορεί και να «μιλήσει από μόνη της».

Προσπαθώντας να είμαστε συνεπείς σε όσα προτείνουμε στην κοινωνική βάση αποδεικνύουμε ότι αυτά που είναι εφικτά, όταν υπάρχει συλλογικότητα και τόλμη στους κοινωνικούς αγώνες, είναι πολύ περισσότερα από όσα πιστεύουμε. Κάνουμε όμως και κάτι ακόμα. Υπενθυμίζουμε ότι η εξουσία, το κράτος και το κεφάλαιο, δεν είναι μόνο σχέσεις, ούτε μόνο ιδεολογία ή πολιτισμός, είναι και πρόσωπα, είναι και μηχανισμοί, έχουν και ονοματεπώνυμα. Απέναντί τους παρατάσσονται οι δικοί μας μηχανισμοί, οι οργανώσεις, τα αυτοοργανωμένα εγχειρήματα, παρατάσσονται τα πρόσωπα των αγωνιστών. Πολιτισμός ενάντια σε πολιτισμό, νέες σχέσεις και ήθη απέναντι στα παλιά αλλά και μηχανισμοί ενάντια σε μηχανισμούς, πρόσωπα ενάντια σε πρόσωπα. Το να θυμόμαστε πάντα αυτή την αλήθεια είναι το καλύτερο φάρμακο ενάντια στον φόβο και το δέος που αποτελεί το ισχυρότερο εργαλείο της εξουσίας. Ο φόβος που φυλάει τα έρημα. Ο φόβος που φεύγει όταν τα έρημα πατηθούν όταν τα σκιάχτρα αποδειχτεί ότι είναι μόνο αυτό, σκιάχτρα.

Ζούμε σε εποχές που η κοινωνία είναι σε υποχώρηση. Εποχές που η κουκούλα δεν είναι πια το σύμβολο της ντροπής ενός χαφίε αλλά σύμβολο αυτοπροστασίας της αντίστασης. Επιλογή δική μας όμως είναι να την αποφεύγουμε όσο και όταν μπορούμε. Γιατί έχει λείψει, κρίνουμε, η αλήθεια της πρόσωπο με πρόσωπο επαφής, η αλήθεια του ατόμου που δρα συλλογικά απέναντι σε άλλα άτομα της ίδιας ταξικής κοινότητας. Όπως πάντοτε έκαναν οι κοινωνικοί επαναστάτες και οι οργανώσεις τους.

Ξέρουμε τους κινδύνους που δεν είναι μόνο η καταστολή. Τους λαμβάνουμε υπόψη πολύ σοβαρά, όσο και την καταστολή την ίδια. Αλλά αυτό είναι ένα στοίχημα.

Δεν υποτιμούμε τη δύναμη του κράτους. Κάθε άλλο. Γνωρίζουμε την βαρβαρότητα και την αποτελεσματικότητα του, ειδικά όταν νοιώσει απειλή. Γιαυτό και ως Ρουβίκωνας κάνουμε τα πάντα για να προστατευτούν τα μέλη μας και σε νομικό και σε οικονομικό και σε κάθε επίπεδο.

Δεν υποτιμούμε όμως ούτε τη δική μας δύναμη, τη δύναμη όσων αγωνίζονται και πάνω από όλα την φανερωμένη αλλά και τη λανθάνουσα δύναμη των καταπιεζόμενων και εκμεταλλεόμενων μαζών.

150 χρόνια μάχης για τον αναρχισμό, με ότι απαιτεί η κάθε ιστορική περίοδος: με την πένα, το περίστροφο, τον υπολογιστή, την αφίσα, τον δυναμίτη, την προκήρυξη, την μολότοφ, τη βαριοπούλα,... ότι ταιριάζει στις ανάγκες και τις δυνατότητες, ότι καταφέρνει να πάει μπροστά τον αγώνα ότι ανοίγει αυτιά, συγκινεί καρδιές, απεγκλωβίζει μυαλά, ότι συσπειρώνει δυνάμεις το χρησιμοποιεί χωρίς δισταγμό. Χωρίς να αγκυλώνεται σε φετιχισμούς ότι (και για όσο το κάνει) δημιουργεί περισσότερα προβλήματα από όσα λύνει το αφήνει στην άκρη...

Η προπαγάνδα της δράσης χρειάζεται διαύλους απεύθυνσης. Ως προς αυτούς αναζητούμε και εκμεταλλεόμαστε όσα μέσα κρίνουμε ότι μας εξασφαλίζουν και το μεγαλύτερο δυνατό ακροατήριο και τη βεβαιότητα ότι ο λόγος μας δεν αλλοιώνεται. Ότι η παρουσία μας δεν κινδυνεύει με αφομοίωση.

Τα νέα μέσα είναι μια από τις διεξόδους μας.

Η τεράστια πρόοδος της τεχνολογίας όσο κι αν υπόκειται στο πολιτισμικό πλαίσιο ενός κόσμου εκμετάλλευσης και εξουσίας δεν παύει να είναι απόδειξη των απεριόριστων δημιουργικών δυνάμεων του κόσμου της εργασίας και ένα ακόμα μέτωπο του κοινωνικού πολέμου. Σε αυτό το μέτωπο ο Ρουβίκωνας είναι παρόν.

Κάνουμε χρήση των νέων μέσων, και σκοπεύουμε να κάνουμε ακόμα μεγαλύτερη.

Έχουμε κατορθώσει να ανοίξουμε διαύλους απεύθυνσης τέτοιας έκτασης που πριν ήταν προνόμιο του καθεστώτος. Social media, ιντερνετ, βίντεο, εικόνα... δεν εξαρτώμαστε, δεν παρακαλάμε, δεν υποκλινόμαστε σε κανένα καθεστωτικό μέσο κι όχι μόνο αυτό. Καταφέρνουμε το αντίστροφο: Όντας αδέσμευτοι από αυτά, τα βλέπουμε να μην μπορούν ούτε να αγνοήσουν ούτε να διαστρέψουν το λόγο μας. Δεν έχουμε αυταπάτες βέβαια για τα όρια αυτής της «πειρατικής» συνθήκης με τα ΜΜΕ, ούτε και για τα όρια των νέων μέσων. Χωρίς να υιοθετούμε τις καταστασιακές απόψεις περί «θεάματος» ξέρουμε και το ειδικό βάρος, το εφήμερο και την κοινωνική μηχανική της μαζικής απεύθυνσης στον 21ο αιώνα. Επαγρυπνούμε ακόμα και για τον κίνδυνο του «εθισμού της δημοσιότητας» που μπορεί να μας οδηγήσει στην αυτοθυμαστική παρακμή. Για εμάς όμως είναι ένας επικίνδυνος αλλά ικανός πολλαπλασιαστής στην προπαγάνδα της δράσης που ενταγμένη σε ένα συνολικό επαναστατικό σχέδιο χτίζει, κομμάτι το κομμάτι, την κεντρική πολιτική απεύθυνση, δίνει νίκες στην μάχη των ιδεών, ανοίγει δρόμο για τον σχηματισμό με

μαζικούς όρους της επαναστατικής συνείδησης. Αυτής που γεννιέται από την συνείδηση της ταξικής θέσης αλλά οικοδομείται μόνο μέσα στον κοινωνικό πόλεμο. Αυτή που την φτιάχνει από τη μία το τέλος των αυταπατών των καταπιεσμένων και από την άλλη η χειραφέτηση και η αυτοπεποίθηση που δίνει το σπάσιμο του φόβου. Αυτή άλλωστε είναι μια από τις βασικές δουλειές των αναρχικών πολιτικών οργανώσεων: όχι να κάνουν ένεση συνείδησης, ούτε απλά να επικαλεστούν το δίκαιο, αλλά ανοίγοντας μέτωπα, δίνοντας παράδειγμα, κερδίζοντας την μάχη των ιδεών να δημιουργήσουν πολιτικές, ταξικές και κοινωνικές συσπειρώσεις κάνοντας την συνείδηση επαρκή υλική δύναμη.

Στον αναρχικό χώρο

Ο Ρουβίκωνας είναι μέρος του πιο μαχητικού, επιθετικού και αδιάλλακτου πολιτικού ρεύματος την εποχή του καπιταλισμού. Στο ρεύμα αυτό σήμερα περισσότερο από ποτέ, υπάρχει η ελπίδα για μια νέα κοινωνική συνθήκη ισότητας, ελευθερίας και ευημερίας όλων.

Στο σήμερα λοιπόν ο Ρουβίκωνας είναι ζωτικό μέρος του Ελληνικού αναρχικού χώρου όπως αυτός έχει διαμορφωθεί από την πτώση της χούντας. Στους δικούς του αγώνες γεννηθήκαμε, τα δικά του λάθη μοιραζόμαστε, εκεί ζήσαμε μεγάλες και μικρές στιγμές. Και μέσα του συνεχίζουμε να υπάρχουμε περήφανοι ως μέρος όχι μιας μικρής φλόγας που επέζησε στους χρόνους της καπιταλιστικής επέλασης αλλά ενός πυρσού που κατάφερε να ανάψει πυρκαγιές. Αλλά και εκεί δεν μπορούμε να μην αναγνωρίσουμε την ήττα. Δεν έχουμε καταφέρει επί 40 χρόνια να ανέβουμε καν το σκαλί που θα μας έκανε από μια ισχυρή αιρετική φωνή ένα κίνημα ικανό να δει την πιθανότητα οι καταπιεσμένοι να λυγίσουν το σύστημα.

Κύρια προτεραιότητά μας είναι η πολιτική δουλειά στην κοινωνική βάση, η αναμέτρηση με τις προκλήσεις της καθημερινότητας καταπίεσης και εκμετάλλευσης. Γύρω από αυτή την προτεραιότητα, χτίζουμε μέτωπα και συμμαχίες μέσα στον Α/Α χώρο αλλά και στο ευρύτερο ανταγωνιστικό κίνημα. Πρόσκαιροι ή μη οι συνασπισμοί που συμμετέχουμε βασίζονται πάντα σε τρεις ξεκάθαρους όρους. Το αντιεξουσιαστικό πολιτικό περιεχόμενο, τις οριζόντιες διαδικασίες και την κοινωνική εξωστρέφεια.

Ζούμε όμως την ανεπάρκεια αυτού του μοντέλου. Την αδυναμία του να πάει παρακάτω, τον εγκλωβισμό του σε επαναλαμβανόμενους κύκλους ενότητας και σύγκρουσης, κοινωνικής απεύθυνσης και εσωστρέφειας. Η πρώτη βασική ανάγκη που πρέπει να καλυφθεί για “να πάει παρακάτω” ο χώρος και να γίνει το περίφημο “κίνημα” είναι η οργάνωση. Να μπουν περισσότερα άτομα στις συλλογικότητες ή να φτιάξουν άλλες. Να συνασπιστούν συλλογικότητες και να φτιάξουν οργανώσεις. Μας αρέσει ή όχι το πόσο δρουν συντονισμένα έχει να κάνει με το πόσο μακριά πάει η κοινωνική μας απεύθυνση. Το τι στρατηγικές μπορούμε να σχεδιάσουμε έχει να κάνει με το πόσο και το πως τις σχεδιάζουμε. Μας αρέσει ή όχι μεγάλες επιλογές απαιτούν μεγάλους αριθμούς.

Εξετάζοντας τα μοντέλα που έχει να προσφέρει ο αναρχισμός πάντα υπό το φως του πως είναι η πραγματικότητα σήμερα έχουμε καταλήξει πως μόνο το ομοσπονδιακό μπορεί να δώσει λύσεις. Δίκτυα και συντονισμοί είναι αυτό που πρακτικά έχουμε εδώ και δεκαετίες και πάντα καταλήγουν στον σχηματισμό αποκομμένων μετώπων μέσα στον χώρο. Το αναρχοσυνδικαλιστικό Ισπανικό μοντέλο, στο συνδικαλιστικό του κομμάτι είναι ουτοπία σε περιόδους τόσο χαμηλής συνδικαλιστικής συμμετοχής και τέτοιου καπιταλιστικού παραγωγικού μοντέλου όπως το Ελληνικό. Μαζική οργάνωση ατόμων και πλατφόρμα από την άλλη ανήκει κι αυτή στη σφαίρα της φαντασίας αφού θα προϋπέθετε αυτοδιάλυση των ομάδων, του βασικού πολιτικού κύτταρου στον χώρο και πρακτικά αυτοκαταστροφή μεγάλου μέρους της ικανότητάς του για παρέμβαση για απροσδιόριστο χρόνο. Το ομοσπονδιακό μοντέλο είναι παλιό αρκετά δοκιμασμένο και με σοβαρά προβλήματα, ειδικά για τις Ελληνικές συνθήκες. Είναι όμως μια βάση να ξεκινήσεις.

Συνεπείς με αυτή τη λογική πήραμε μέρος στην ευρεία οργανωτική απόπειρα από το κάλεσμα των 4 ομάδων και σήμερα συμμετέχουμε στην Αναρχική Ομοσπονδία. Τα βήματα που έπρεπε να διανύσουμε έως τώρα ήταν πολλά, και απέχουμε πολύ από την οργανωτική συνθήκη που πρέπει να φτάσουμε. Ο δρόμος αυτός πρέπει να πάει μακριά και να πλατύνει. Αλλά βαδίζουμε σε αυτόν, η αρχή έχει γίνει.

Συνολικά, ως μέρος του χώρου δεν παύουμε και στο εσωτερικό του την ιδεολογική και πολιτική ζύμωση, τον διαρκή πειραματισμό με λόγια και έργα, την αναζήτηση των όρων της νίκης χωρίς να εγκλωβιζόμαστε σε ιδεολογικοποιήσεις και θέσφατα. Αντιλαμβανόμαστε την πολιτική διαπάλη των επιμέρους ρευμάτων. Είναι σκληρή διαπάλη και συμμετέχουμε σε αυτή. Δεν υιοθετούμε όμως απόψεις για την ύπαρξη κάποιας μορφής σταθερών “πόλων” που ορίζουν αδιάβαστα χάσματα και που ο καθένας πρέπει να διαλέξει πλευρά. Η ιστορία του χώρου βρίθεται από συγκρούσεις τέτοιων “πόλων” πότε για το ένα θέμα πότε για το άλλο, είναι γεμάτη δραματικές εκκλήσεις του ύφους “ή με εμάς ή με τους άλλους” που μετά από ένα διάστημα λίγων χρόνων ή και μηνών επαναλαμβάνονται με ακριβώς την ίδια ένταση για ένα άλλο θέμα ενώ το προηγούμενο έχει ήδη ξεχαστεί. Το ξαναλέμε: η εσωτερική πολιτική διαπάλη σε κάθε επαναστατικό κίνημα είναι πάντα σκληρή. Είναι άλλο το πάθος του αγωνιστή, η πίστη του ότι έχει δίκιο, η αναγκαιότητα να αποφευχθούν καταστροφικές επιλογές και άλλο η αδιάκοπα μετακινούμενη γραμμή των “στρατοπέδων που έχουν χωριστεί” αν και πρέπει να παραδεχτούμε ότι αυτή η μετακινούμενη γραμμή, με τους κατάλληλους χειρισμούς μπορεί να αποδώσει μικροπολιτικά οφέλη. Κατά μία έννοια μακάρι να υπήρχε η πολιτική ολοκλήρωση των αναρχικών ρευμάτων στην Ελλάδα, που θα μπορούσε να κάνει αληθινή τη φύση τέτοιων οριστικών διαχωρισμών. Δεν υπάρχει όμως.

Ο Ρουβίκωνας δεν ισχυρίζεται ότι έχει βρει τον δρόμο. Ισχυρίζεται όμως ότι τον ψάχνει φρενιασμένα, χωρίς βαρίδια να τον καθυστερούν, χωρίς τίποτα περισσότερο από τα ίδια τα όρια 2 αιώνων εμπειρίας του αναρχισμού να μειώνουν το οπτικό του πεδίο. Όσο παραπάνω ψάχνεις τόσα περισσότερα λάθη θα κάνεις είναι κανόνας της ζωής. Αντικαθιστάς τα λάθη με νέες επιλογές και συνεχίζεις. Αν κάτι δεν έχει θέση σε εμάς είναι η γλυκιά θαλπωρή της ιδεολογικής καβάτζας, είναι η αδιαφορία για το αποτέλεσμα, είναι το βόλεμα σε μεγαλομανείς βεβαιότητες που διαχειρίζονται απουσίες.

Αν επίσης κάτι δεν έχει θέση σε εμάς είναι να βάζουμε προτεραιότητα την κοινωνική σχέση που διαμορφώνεται στον αγώνα πάνω από τις πολιτικές απαιτήσεις του. Δεν το κάνουμε. Ούτε στο εσωτερικό μας, ούτε έξω από αυτό. Ο Ρουβίκωνας είναι σχηματισμός μάχης: μάχης στο δρόμο, μάχης στις αντιλήψεις, μάχης για την ατομική και συλλογική εμπέδωση των αναρχικών προτάσεων, μάχης για την πλήρη ατομική και κοινωνική απελευθέρωση στο ορατό μέλλον. Μάχης με σκοπό τη νίκη. Τίποτα λιγότερο από αυτό δεν μας αφορά

Αναρχικοί, ανταγωνιστικό κίνημα και αριστερά

Προσπαθώντας να προσδιορίσουμε το ευρύτερο του αναρχικού χώρου πολιτικό πλαίσιο του “κόσμου του αγώνα” χρησιμοποιούμε κι εμείς τον νεολογισμό του “ανταγωνιστικού κινήματος”. Εκτός από τους αναρχικούς σε αυτό το πλαίσιο βρίσκονται μεμονωμένα άτομα που αποφεύγουν πολιτικούς προσδιορισμούς, επαναστάτες μαρξιστές, λενινιστές ή μη, αριστερές οργανώσεις που κινούνται έξω ή στο περιθώριο του αστικοδημοκρατικού πεδίου. Επίσης υπάρχουν αυτοοργανωμένα εγχειρήματα βάσης σε τοπικό ή θεματικό επίπεδο και συνδικαλιστικές δομές. Ένα πεδίο ευρύ, όσο και θολό που το άθροισμά του συγκροτεί την πρώτη γραμμή των ριζοσπαστικών κοινωνικών αγώνων την τελευταία δεκαετία, κυρίως στην εποχή της κρίσης και των μνημονίων. Είναι ένα άτυπο πεδίο επικοινωνίας και ελάχιστου συντονισμού για διαφορετικές πολιτικές δυνάμεις. Όπως είναι και πεδίο αλληλεπίδρασης του συλλογικού με το ατομικό στοιχείο.

Δεν μπορούμε παρά να βλέπουμε θετικά και ως εξέλιξη σε σχέση με το παρελθόν, τον σχηματισμό αυτού του πλαισίου. Άλλωστε η δύναμη του “ανταγωνιστικού κινήματος” έχει αποδειχτεί το απόλυτο βαρόμετρο για την έκταση και την ισχύ των ριζοσπαστικών κοινωνικών αγώνων στη συγκυρία.

Αλλά έχει και μια παρενέργεια. Θέτει και για την δική μας πολιτική γενιά το ερώτημα της σχέσης αναρχίας και αριστεράς.

Το θέμα των συγκρούσεων ή των συνεργασιών ανάμεσα στους αναρχικούς και την αριστερά απασχολεί το κίνημα από την διάλυση της Α Διεθνούς και μετά. Πάνω από 150 χρόνια σχεδόν τα ίδια επιχειρήματα ανταλλάσσονται για το αν οι αναρχικοί πρέπει να βλέπουν σε μαρξιστικά κινήματα και οργανώσεις έναν προνομιακό εταίρο ή αν πρέπει να τα κατατάξουν στις εχθρικές εξουσιαστικές δυνάμεις.

Από την μία, ανάμεσα στους επαναστάτες μαρξιστές και εμάς υπάρχει μια πληθώρα κοινών. Και σε επίπεδο επίκαιρων αναλύσεων και σε επίπεδο οραμάτων. Υπό το φως του καπιταλισμού, ειδικά σε περιόδους όπου ο αγώνας φυτοζωεί, αυτά τα κοινά αυτά δείχνουν πολύ σημαντικά για να αγνοηθούν. Η αδυναμία είναι πάντα καλό κίνητρο για συνεργασίες. Από την άλλη η καχυποψία των αναρχικών είναι κάτι περισσότερο από δικαιολογημένη. Στις μεγάλες επαναστατικές στιγμές της ιστορίας αυτή η σχέση πάντοτε οδήγησε τους πολιτικούς μας προγόνους στην ήττα. Διώξεις, εκτελέσεις, σφαγές, αυτό ήταν το νόμισμα που η «νικηφόρα» αριστερά, ειδικά η λενινιστική, πλήρωσε το κίνημά μας όπου της δόθηκε η ευκαιρία. Αν μιλήσουμε δε και για την Ελλάδα, είναι νωπές οι μνήμες από την πλήρη εχθρότητα του συνόλου της αριστεράς (με εξαίρεση ελάχιστους) απέναντι στον χώρο. Από τη φυσική βία που έφτασε ως τις μαζικές «συλλήψεις» και την παράδοση στην αστυνομία αγωνιστών έως την ατελείωτη χαφιεδολογία και οργανωμένη προσπάθεια συκοφάντησης συχνά σε σύμπνοια με τον καθεστωτικό λόγο και τις κατασταλτικές προτεραιότητες. Τίποτα δεν ξεχνιέται, να μην αμφιβάλει κανείς.

Οι συνθήκες όμως έχουν ανατραπεί. Το αναρχικό κίνημα δεν είναι πια μια πολιτική «υποκουλτούρα» λίγων εκατοντάδων νεαρών όπως στα 70ς. Αποτελείται από χιλιάδες αγωνιστές/τριες σε όλη τη χώρα, έχει λόγο και παρέμβαση στο σύνολο των ζητημάτων, αγκαλιάζει κοινωνικές ομάδες, παράγει πολιτική και γεγονότα με ασταμάτητους ρυθμούς. Έχει ριζώσει στο πεζοδρόμιο και κάποιες φορές, όπως τον Δεκέμβρη του 2008, γεμίζει σελίδες της ιστορίας. Αντίστροφη η πορεία της αριστεράς, (με εξαίρεση το ΚΚΕ που διατηρεί τον όγκο του σε κενό αέρα) με την απομαζικοποίηση, την συνολική στροφή προς τα δεξιά και, ειδικά για την επαναστατική αριστερά μέχρι πρόσφατα, την απώλεια μαχητικότητας και τον ολοκληρωτικό εγκλωβισμό της στη αστική νομιμότητα. Ειδικά στην Ελλάδα δεν είναι πλέον η αναρχία αυτή που στο όνομα της επαναστατικής προοπτικής κοιτάει την αριστερά από μειονεκτική θέση. Η «ισορροπία δυνάμεων» έχει αλλάξει.

Δεν θα πρέπει τέλος να ξεχνάμε κι άλλον έναν καθοριστικό παράγοντα. Δεν υπάρχει πια ΕΣΣΔ και λαϊκές δημοκρατίες. Δεν υπάρχει η «πλάτη» για χρήμα και όπλα. Δεν υπάρχει η “Μόσχα” που να απαιτεί εκκαθαρίσεις για να δοθεί υποστήριξη και πάνω από όλα δεν υπάρχει η προπαγάνδα ότι η αριστερά έχει τουλάχιστον έναν εναλλακτικό δρόμο απέναντι στον καπιταλισμό. Αυτός ο εναλλακτικός δρόμος θάφτηκε οριστικά στην αδιαφορία των μαζών όταν ο «υπαρκτός» κατέρρευε. Δεν μπορούμε να αρνηθούμε ότι η κατάρρευση του «υπαρκτού» ήταν μια από τις αιτίες για την πρωτόφαντη αποθράσυνση του αστικού μπλοκ, ότι οδήγησε στην αποστράτευση και την απελπισία μεγάλα κομμάτια αγωνιζόμενων που είχαν αυτό το «κάτι» σαν επιβεβαίωση ότι η κοινωνική αλλαγή είναι εφικτή. Το τέλος των αυταπατών όμως είναι πάντα, μακροχρόνια, μια καλή επένδυση. Κι αυτή τη στιγμή, υπό τη σκιά της ήττας, αναρχισμός και Μαρξισμός είναι ξανά στο σημείο από όπου ξεκίνησαν αν και με τόνους εμπειρίας που πρέπει να επεξεργαστούν.

Επιστρέφοντας όμως στο Ελληνικό τοπίο θα πρέπει να πούμε και μερικές δύσκολες για εμάς αλήθειες.

Μας αρέσει ή όχι, στην ιστορία αυτού του τόπου ως την μεταπολίτευση, ο αναρχισμός ήταν πρακτικά ανύπαρκτος. Όλοι οι μεγάλοι αγώνες του 20ου αιώνα έως και τα πρώτα μεταπολιτευτικά χρόνια ήταν υπό την οργανωτική, πολιτική και κατά περιπτώσεις και ιδεολογική ηγεμονία αριστερών δυνάμεων. Τροτσκιστές και Σταλινικοί στους προπολεμικούς εργατικούς αγώνες, ΚΚΕ και ο προερχόμενος από αυτό μετέπειτα ΜΛ χώρος στην εθνική αντίσταση, την εξέγερση των Δεκεμβριανών, τον ΔΣΕ. Δημοκρατική αριστερά και Μαοϊκοί στα Ιουλιανά, σοσιαλιστές του ΠΑΚ και αριστεριστές στον αντιδικτατορικό αγώνα. Όλη η αριστερά στο Πολυτεχνείο του 73, επαναστάτες κομμουνιστές και εργατική αυτονομία στον εργοστασιακό συνδικαλισμό των 70ς καθώς και στο πρώτο κύμα ένοπλης πάλης στην μεταπολίτευση. Κοινωνικοί, ταξικοί και πολιτικοί αγώνες που συσπειρώσαν πλατιές μάζες, πέτυχαν νίκες, άφησαν άφραστα παραδείγματα ηρωισμού και αυτοθυσίας. Αγώνες που είναι μέρος της επαναστατικής κληρονομιάς όλων όσων σήμερα παλεύουν, και με αυτή την έννοια κληρονομιά και δική μας. Πολιτικά όμως, εμείς δεν θα πέσουμε στη αμετροπέπια να προσπαθήσουμε να παρασιτήσουμε στην ιστορία άλλων. Στους πολιτικούς φορείς και στις ιδέες που ηγεμόνευσαν ανήκουν τα εύσημα για τις επιτυχίες αυτών των στιγμών, με τον ίδιο τρόπο που τους ανήκει, χωρίς λοβιτούρες, η ευθύνη για την ήττα και την τελική ματαιώσή τους. Γιατί να μην ξεχνάμε ότι τελικά ματαιώθηκαν. Αυτό που ζούμε τώρα είναι η απόλυτη απόδειξη.

Με αυτή την έννοια τιμούμε και αναγνωρίζουμε την συνεισφορά της αριστεράς στην ελληνική αγωνιστική ιστορία όπως και την κατηγορούμε για το πού οδηγήθηκαν οι περισσότεροι από τους αγώνες που, με τον τρόπο που βλέπει τα πράγματα η ίδια, “καθοδήγησε”.

Σήμερα στα δικαστήρια και τις φυλακές σαπίζουν δίπλα στους αναρχικούς, αριστεροί και κομμουνιστές μαχητές της ένοπλης πάλης. Λαμπρά παραδείγματα επαναστατών, εκφραστές της καλύτερης όψης του κομμουνιστικού κινήματος. Αριστερές δυνάμεις δίνουν μάχες στον συνδικαλισμό, παλεύουν σε γειτονιές, σε πανεπιστήμια, αντιμετωπίζουν καταστολή.

Και όσο περνάς από το πολιτικό στο κοινωνικό, όσο από την “αριστερά” στους “αριστερούς” γίνεται ακόμα πιο δύσκολο να λειτουργήσεις με πολιτικά manual. Είναι λίγοι αυτή την περίοδο όσοι αφοσιώνονται στην “ιδέα”, πρόθυμοι να πληρώσουν το τίμημά της. Κανένα ρεύμα δεν έχει το μονοπώλιο τους. Σε ζητήματα κοινωνικών αγώνων και αυτοοργάνωσης, η ενότητα στη βάση, όσο και η διαπάλη των ιδεών, με τον κόσμο της αριστεράς είναι δεδομένη, θεωρούμε για το μεγαλύτερο κομμάτι των αναρχικών στην Ελλάδα την τελευταία δεκαετία.

Ο Ρουβίκωνας όμως αποδέχεται και το κάνει όποτε το κρίνει απαραίτητο, και την πολιτική συνεργασία με αριστερές δυνάμεις και την συνύπαρξή του σε πολιτικά εγχειρήματα με κόσμο της αριστεράς. Οι όροι για κάτι τέτοιο είναι πάντα ξεκάθαροι. Αναφερόμαστε σε δυνάμεις έξω από το καθεστώς, εκτός εκλογικών διαδικασιών, σε δομές με εξασφαλισμένη οριζοντιότητα, με ντόμπρες εξηγήσεις και για όσο μπορούμε να εξασφαλίζουμε ένα περιεχόμενο που να είναι συμβατό με την αντιεξουσία.

Σε τοπικούς αγώνες, στον αντιφασισμό, σε αυτοδιαχειριζόμενα εγχειρήματα, στην αλληλεγγύη, σε διεθνείς σχέσεις, σε μεγάλα καλέσματα στο δρόμο, ο Ρουβίκωνας δουλεύει, μέσα στο ανταγωνιστικό κίνημα, μαζί και με δυνάμεις αριστερών, ιδιαίτερα κομμουνιστικών αντιλήψεων. Η αποτίμηση είναι θετική.

Αλλά δεν έχουμε και αυταπάτες για το πόσο μπορούν να εξελιχθούν στρατηγικά οι πιθανές σχέσεις ανάμεσα σε αριστερούς και αναρχικούς, ούτε για το πόσες θεματικές μπορούν να αφορούν.

Υπάρχουν κομβικά ζητήματα που όχι μόνο εφικτή δεν είναι η συνεργασία αλλά οι θέσεις συγκρούονται. Αλλά ζητήματα που μέχρι ένα σημείο συμβαδίζουμε και από κει και πέρα αποκλίνουμε. Αν οι δύο πλευρές είναι συνεπείς με ότι πρεσβεύουν, όσο ισχυροποιούνται και η κοινωνική βάση βγαίνει στο προσκήνιο τόσο οι κεντρικές διαφορές τους θα αναδύονται. Παρά τις κοινότητες στην θεωρία, την κοινή ιστορική καταγωγή και την αδελφότητα απέναντι σε κοινό εχθρό, η διαπάλη θα οξύνεται με την πρόοδο, είναι αναπόφευκτο.

Απέχουμε πολύ, δυστυχώς, από τέτοιες συνθήκες προόδου του αγώνα.. Και μέχρι τότε θα κάνουμε ότι μπορούμε για να πείσουμε τους αριστερούς και κομμουνιστές συντρόφους μας ότι ο σωστός δρόμος είναι αυτός της αναρχίας.

Ο ιμπεριαλισμός για εμάς σήμερα

Ο ιμπεριαλισμός και οι ανταγωνισμοί τους είναι μια καθοριστική πραγματικότητα στο σύστημα παγκόσμιας κυριαρχίας. Ζούμε σε ένα οικόπεδο του πλανήτη που είχε, έχει και θα ιδιαίτερη σημασία για τις μεγάλες δυνάμεις και τα διεθνή καπιταλιστικά συμφέροντα. Ο Ρουβίκωνας εκτιμά ότι δεν μπορεί να αγνοηθεί από τον κόσμο του αγώνα η «ιμπεριαλιστική συνεισφορά» στον καθορισμό των κοινωνικών και ταξικών ισορροπιών. Να το πούμε αλλιώς, το να τον αγνοήσουμε μας κάνει και να στερούμαστε εργαλείων που εξηγούν τι και γιατί συμβαίνει, και αφήνει στο απυρόβλητο δυνάμεις εξουσίας που παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο.

Αντιλαμβανόμαστε τον ιμπεριαλισμό ως την στρατηγική ενότητα ανάμεσα στο έθνος-κράτος και την εθνική αστική του τάξη με σκοπό την κατοχύρωση και διεύρυνση της ισχύος τους εκτός εθνικών συνόρων. Οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί χαράζουν σε μεγάλο βαθμό τις κατευθύνσεις της παγκόσμιας κυριαρχίας και δημιουργούν μια δυναμική εσωτερική ιεραρχία ανάμεσα στα έθνη-κράτη που ορίζει την θέση του καθενός στη σκακιέρα, κάτι που αδιαμφισβήτητα επηρεάζει ενεργά και τη θέση των καταπιεσμένων στο εσωτερικό τους. Ιεραρχία που ορίζει όχι ποια κράτη είναι ιμπεριαλιστικά, αφού όλα είναι ιμπεριαλιστικά, αλλά πόσο ψηλά στην τροφική αλυσίδα βρίσκεται το καθένα.

Αν και δεν μπορούμε να αρνηθούμε την παραλληλία της εξέλιξης του καπιταλισμού με την ωρίμανση του ιμπεριαλισμού στην σύγχρονη του μορφή, η συνέχεια τις τελευταίες αρκετές δεκαετίες, έδειξε την πρακτική αποτυχία των απαντήσεων των μαρξιστικών αντιιμπεριαλιστικών ρευμάτων και των λογικών τους περί «σταδίων», ή των θεωριών εξάρτησης.

Στο εδώ και το τώρα, βλέπουμε πως ο πολυπολικός κόσμος που ανέτειλε, αναστρέφει μια πορεία παγκοσμιοποίησης που έδωσε για ένα διάστημα όντως την εντύπωση πως οδηγούμαστε σε ένα νέο παγκόσμιο σύστημα κυριαρχίας που θα αποδομούσε το ίδιο το έθνος-κράτος, που μέσα του πατάει η ιμπεριαλιστική συνθήκη. Διεθνείς οργανισμοί που μέχρι πρότινος ήταν η αιχμή αυτής της διαφαινόμενης τάσης, γίνονται όλο και περισσότερο, μέτωπα αδιάλλακτων ανταγωνισμών και το κύρος (και άρα η εξουσία τους) μειώνεται διαρκώς. Πρακτικές ωμής επιβολής από κυρίαρχες δυνάμεις σε υποδεέστερες, επανεμφανίζουν ένα γεωπολιτικό τοπίο με μεσοπολεμικές αναλογίες.

Στο ελληνικό τοπίο, η μεταστροφή από την “ισχυρή Ελλάδα” της ανάπτυξης και της δικής της «επαρειακής» ιμπεριαλιστικής επέκτασης στα Βαλκάνια, στην Ελλάδα των μνημονίων και της επιτροπείας από την ΕΕ/ΔΝΤ, ήρθε και συνόδευσε τη ραγδαία ταξική υποτίμηση του κόσμου της εργασίας.

Εκτιμούμε ότι αυτή η πραγματικότητα συνιστά μια νέα περίοδο που μόλις άρχισε. Οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί που σταθερά οξύνονται στην περιοχή μας, θα συνεχίσουν να συνοδεύουν ακόμα μεγαλύτερες επιθέσεις της εξουσίας στην κοινωνική βάση, απειλώντας με νέα δεινά που μπορεί να φτάσουν και έως το, συνηθισμένο ιστορικά, σημείο καμπής τους, τον εθνικό πόλεμο και την αλληλοσφαγή των εκμεταλλευόμενων.

Αντιλαμβανόμαστε τη “δυσκολία” ενός αντιιμπεριαλιστικού λόγου για κάθε διεθνή αναρχικό. Την αντιλαμβανόμαστε ακόμα περισσότερο στο βαλκανικό τοπίο με την τόσο μακριά ιστορία εξωτερικών επεμβάσεων και εθνικιστικών συγκρούσεων που είναι ακόμα ενεργές. Αλλά και στο διεθνές περιβάλλον που νέες και παλιές δυνάμεις του κράτους και του κεφαλαίου, από δεξιά ή αριστερά, επενδύουν στην πολιτική επιστροφή στα ισχυρά έθνη-κράτη, καταγγέλλοντας επίσης τον ιμπεριαλισμό.

Όπως όμως δεν έχουν ίχνος λογικής οι εθνικιστικοί αφορισμοί που ταυτίζουν τον διεθνισμό με την παγκοσμιοποίηση έτσι και μόνο ως αφορισμό μπορούμε να θεωρήσουμε την εκ των προτέρων ταύτιση του αντιιμπεριαλισμού με την ατζέντα της ανεξαρτησίας ενός έθνους-κράτους και της αστικής του τάξης.

Για εμάς η ανάδειξη των ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών, η πολεμική ενάντια στα κέντρα του είναι απαραίτητες αλλά όχι ικανές συνθήκες ενός αναρχικού αντιιμπεριαλιστικού σχεδιασμού. Ακόμα κι αν δεν ήταν φενάκη, η προοπτική μιας “ανεξάρτητης και αυτάρκους” Ελλάδας περικλειστής με συρματοπλέγματα και πολυβολεία, δεν έχει να κάνει με τις δικές μας ελπίδες, είτε έχει καπιταλισμό είτε σοσιαλισμό ως σύστημα αυτή η Ελλάδα. Ο δικός μας δρόμος περνάει από το χτίσιμο ενός ισχυρού διεθνιστι-

κού δικτύου. Περνάει από την οικοδόμηση ζωντανών και λειτουργικών σχέσεων με αγωνιζόμενους και τις οργανώσεις τους πρώτα από όλα στα γειτονικά κράτη, εκεί που υφίστανται οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι να εμφανιστεί το τέρας του πολέμου. Αλλά αναζητούμε σχέσεις και με αγωνιζόμενους και τις οργανώσεις τους στα μεγάλα ιμπεριαλιστικά κέντρα.

Με αγωνιστές από Τουρκία, από βαλκανικές χώρες, από την Ευρώπη, από όλο τον κόσμο η αναγκαιότητα ενός διεθνούς αντίβαρου στην παγκόσμια κυριαρχία είναι μπροστά μας. Αυτή είναι για εμάς η ολοκλήρωση μιας αναρχικής αντιιμπεριαλιστικής στρατηγικής.

Αλληλεγγύη

Ποια αλληλεγγύη και για ποιους;

Ορίσαμε ως προτεραιότητα την αλληλεγγύη σε περιπτώσεις με πολιτικό, επαναστατικό περιεχόμενο. Την αλληλεγγύη δηλαδή που οφείλει να υφίσταται μέσα στην κοινότητα όσων ο λόγος και η πράξη, τούς φέρνει σε συνειδητή ρήξη με το σύστημα κυριαρχίας και εκμετάλλευσης. Μια κοινότητα που την αντιλαμβανόμαστε αξιακά, συνέπεια της δικής μας συμμετοχής στον κοινωνικό πόλεμο. Αυτό σημαίνει πως, ανεξάρτητα από στρατηγικές ή τακτικές, ανεξάρτητα από τάσεις και ρεύματα, αντιλαμβανόμαστε την ύπαρξη μιας κάθετης γραμμής (συχνά θολής) που διαχωρίζει κόσμους. Όπως ο κόσμος της εξουσίας, παρά τις ανελέητες συγκρούσεις στο εσωτερικό του, διατηρεί για τον εαυτό του την πρωταρχική και υλική ενότητα της συνενοχής, έτσι θεωρούμε πως πρέπει να συμβαίνει και στην άλλη πλευρά, αυτήν μιας κοινωνίας που βάλλεται. Και ακόμα περισσότερο ανάμεσα στα τμήματα αυτής της κοινωνίας που αγωνίζονται. Η κάθετη γραμμή διαχωρισμού γίνεται καθαρή, όταν το κράτος εισάγει την κατασταλτική του βία στον αγώνα αυτό, κάθε φορά που αμφισβητούνται οι όροι ή και η ολότητα του κοινωνικού συμβολαίου.

Εκεί είναι που (σε αντίθεση με άλλα μέτωπα του κοινωνικού πολέμου) δεν μπορεί να μην αποδεικνύεται η ύπαρξη αυτής της θεμελιώδους κοινότητας. Στο όνομα της συνέπειας αξιών, λόγων και έργων, αλλά και από το γεγονός ότι, μας αρέσει ή όχι, η εξουσία δε θα ξεχάσει, επενδύοντας τις επιμέρους νίκες της, να βελτιώσει τη θέση της στον κοινωνικό πόλεμο.

Τη στιγμή που απαγγέλλεται μια κατηγορία (αληθινή ή κατασκευασμένη) για μια πολιτική πράξη (είτε πρόκειται για έκφραση φρονήματος είτε για ένοπλη πάλη) ξεκινάει μια σύγκρουση. Το να παραμείνεις θεατής, δυστυχώς, δε σημαίνει ότι «δεν μπλέκεσαι». Σημαίνει ότι επιλέγεις την πλευρά του ισχυρότερου.

Δηλαδή, «όλοι οι καλοί» χωράνε στην αλληλεγγύη;

Όχι, αλλά σίγουρα περισσότεροι από όσους χωράνε στα γραφεία μιας ομάδας ή στα πλαίσια μιας πολιτικής συνέλευσης.

Όταν δεν έχουμε μια στημένη δίωξη, προφανώς το θέμα είναι, ποιος θα ορίσει και πώς, το πολιτικό – επαναστατικό περιεχόμενο.

Συχνά είναι ο κατηγορούμενος που θα δώσει, ή όχι, πολιτικό τόνο στην πράξη (όπως π.χ. στις ληστείες τραπεζών), άλλες φορές η ίδια η πράξη έχει τέτοιες πολιτικές αναφορές και επιπτώσεις που φεύγει από την «διοικησία» του διωκόμενου και αφορά τους πάντες. Σε άλλες περιπτώσεις, είναι το ίδιο το κράτος που θα χρωματίσει πολιτικά τη βία του, επιβάλλοντας την ατζέντα που επιθυμεί.

Η Συνέλευση Αλληλεγγύης είναι μια ζωντανή διαδικασία και κάθε περίπτωση που προκύπτει, εξετάζεται χωριστά. Έχοντας μια σειρά αξιακών προϋποθέσεων να πληρούνται, με τη φύση της πράξης να στρέφεται ενάντια στην εξουσία, με τον κρατούμενο να διατηρεί αξιοπρεπή στάση μπλοκάροντας την επέκταση της καταστολής και προβάλλοντας τη θέση του, ως θέση στον κοινωνικό πόλεμο και βέβαια στις περιπτώσεις σκευωριών και εκδικητικών διώξεων, τότε ναι, είναι για εμάς ξεκάθαρο πως πρέπει να κινητοποιηθούμε.

Ο κρατούμενος, δηλαδή, δικαιώνεται πολιτικά επειδή πιάστηκε;

Όχι. Ιερές αγελάδες δεν υπάρχουν. Η κάθε πράξη και επιλογή θα αξιολογηθεί, θα «κριτικαριστεί», θα μπει στη ζυγαριά. Όση κι αν είναι η κρατική βία που ασκείται, όσο περήφανη κι αν είναι η στάση του κρατούμενου, οι πολιτικές του επιλογές είναι στην αρένα, όπως άλλωστε στην αρένα είναι οι πράξεις και οι επιλογές των «απ'έξω» αλληλέγγυων ή μη.

Το ζήτημα όμως είναι ποια δουλειά είναι η εμπλοκή σε αυτή την κριτική. Θεωρούμε ότι αυτή είναι η δουλειά πολιτικών οργανώσεων και ατόμων, αυτή είναι δουλειά διαδικασιών και δομών που χαράζουν πολιτική, αλλά και των ίδιων των διωκόμενων.

Η δουλειά μιας γενικής δομής αλληλεγγύης είναι να ασχοληθεί με την κοινότητα μέσα στην οποία όλα αυτά περικλείονται, αφορά αξιακή, θεμελιακή πολιτική, όχι στρατηγική. Αν κάνει το λάθος να εισάγει στο εσωτερικό της, να εξαρτήσει την παρουσία της, από παράγοντες στενής πολιτικής συμφωνίας, τότε όχι μόνο αυτοασκρώνεται, αλλά και λειτουργεί αποδομητικά στο σύνολο του αγώνα για ανατροπή. Δεν θα πετύχει τίποτα άλλο, από την πολυδιάσπασή της, αλλά και την απαξίωση κάθε φιλόδοξου προτάγματός μας για αλληλεγγύη ανάμεσα στους καταπιεσμένους. Θα είναι μια γρήγορη πορεία προς τη γελοιότητα.

Η στάση του μεγαλύτερου μέρους της ριζοσπαστικής αριστεράς στους κρατούμενους της 17N είναι η ακριβής περιγραφή αυτού που πρέπει να αποφεύγεται. Τα αδιάφορα σφυρίγματα, η συνωμοσιολογία, οι δηλώσεις νομιμοφροσύνης... για άλλη μια φορά αποδείχθηκε πόσο ολέθριο είναι να εξετάζεις την καταστολή, ξεκινώντας να βάλεις στο κάδρο τη μισή πραγματικότητα: το κράτος και τους στόχους του. Αποδείχθηκε ξανά πως η εξουσία κατορθώνει να μετατρέψει τη σιωπή σε συνενοχή, ένα πάντα επίκαιρο σύνθημα που πρέπει όλοι να θυμόμαστε όσο δύσκολο και αν είναι.

Αντίθετα, παρά το ότι δεν «γοπτεύτηκαν» ιδιαίτερα από την πολιτική στόχευση και αρκετές από τις ενέργειες της οργάνωσης αυτής, η στάση των αναρχικών (του μεγαλύτερου τμήματός τους τουλάχιστον) ήταν αυτή, που όχι μόνο στάθηκε στο ύψος των

περιστάσεων, αλλά και διέσωσε κοινωνικά το κύρος αντιθεσμικών πρακτικών και επιβράδυνε την επέκταση της καταστολής. Για εμάς, αφού η περίπτωση κριθεί στο αρχικό επίπεδο που θεωρούμε ότι μας αφορά, η διαφωνία ή συμφωνία με το τι έκανε ο κρατούμενος, όταν αυτός αποδέχεται την πράξη του, δεν μπορεί να μπει στο τραπέζι της αλληλεγγύης. Αλληλεγγύη δεν σημαίνει συστράτευση. Ακόμα και κάποιος που μπορεί να θεωρεί εντελώς λανθασμένες συγκεκριμένες επιλογές αγώνα, έχει τελικά υποχρέωση να μην επιτρέψει στο κράτος να δικαιώσει τις δικές του εγκληματικές επιλογές, να μη βγάλει το κράτος από το κάδρο.

Αν βέβαια η αρνητική κριτική γίνει προβοκατορολογία ή συνταχθεί με το κατασταλτικό κλίμα, τότε το πράγμα αλλάζει. Όποιος σπεκουλάρει με τη νομιμοφροσύνη (ή την παραφροσύνη) δεν έχει δουλειά με τα όσα γράφονται εδώ. Έχει κάνει άλλες επιλογές.

Περί αθωότητας και ενοχής.

Αφού μιλάμε για μια αλληλεγγύη εστιασμένη σε πολιτικά υποκείμενα που αγωνίζονται, αφού έτσι ή αλλιώς, ως αναρχικοί δεν αποδεχόμαστε, συνολικά, το κοινωνικό συμβόλαιο (και η κάθε επιλογή αγώνα χαρακτηρίζεται πρώτα από όλα από την πλευρά του κοινωνικού πολέμου στην οποία εντάσσεται), τότε η έννοια της νομικής αθωότητας ή ενοχής δεν υπάρχει για εμάς. Προφανώς, στις συνηθισμένες περιπτώσεις που μια υπόθεση είναι εξολοκλήρου ή εν μέρει κατασκευασμένη από τις αρχές, τα πράγματα είναι πολύ πιο εύκολα. Η αλληλεγγύη που επιδιώκει να μεταδοθεί σε όσο το δυνατόν πλατύτερα στρώματα καταπιεσμένων έχει ένα όπλο: μια έμπρακτη απόδειξη του δημοκρατικού ψεύδους του καθεστώτος.

Έχει επίσης και μια «ευκολία»: δεν χρειάζεται κάποιος να αμφισβητεί το κοινωνικό συμβόλαιο για να σταθεί στο πλευρό του διωκόμενου. Μια «ευκολία» βέβαια, που εγκυμονεί τον κίνδυνο να οδηγηθεί σε δικαίωση μιας φανταστικής (αλλά επίμονα προπαγανδισμένης από την εξουσία) αστικής νομιμότητας. Από την άλλη, όταν ο κρατούμενος αναλάβει την ευθύνη, τότε η αλληλεγγύη γίνεται πολύ πιο ρηξιακή και αναγκαστικά θέτει ζήτημα επιλογής στρατοπέδου: όχι ανάμεσα στις επιλογές των διωκόμενων και το κράτος, αλλά ανάμεσα στους εξουσιαζόμενους που δρουν αγωνιστικά και την εξουσία που διεκδικεί το μονοπώλιο της βίας. Εκεί, βέβαια, ο άμεσος στόχος της αλληλεγγύης γίνεται πιο δύσκολος. Γιατί ο άμεσος στόχος δεν μπορεί να είναι άλλος από την απελευθέρωση του κρατουμένου.

Εφόσον αυτός παραμένει αγωνιστής, το «να τον πάρουμε από τα χέρια τους» είναι η καρδιά της κάθε ξεχωριστής καμπάνιας. Έχουμε επίσης και περιπτώσεις που η στάση του κρατούμενου αλλάζει. Που ξεκινάει μιλώντας για «αθωότητα» και μετά παραδέχεται «ενοχή». Κρίνουμε πως, παρά τα δυσεπίλυτα ζητήματα που ανοίγει μια τέτοια στάση, είναι απόλυτο δικαίωμα του διωκόμενου να λέει ψέματα στην εξουσία ακόμα και αν αυτό σημαίνει ότι παράλληλα λέει ψέματα και στη δική του πλευρά. Τέτοια είναι η φύση κάθε κατασταλτικής επίθεσης: δημιουργεί τέτοια εκβιαστικά διλήμματα σε όλους που δεν επιτρέπουν τη δημιουργία ενός *savoir vivre* της «σωστής στάσης» σε μια δίωξη. Αυτό δεν αναιρεί το περιεχόμενο μιας συνεπούς και περήφανης στάσης. Αντίθετα την αναδεικνύει.

Τελικά όμως θεωρούμε πως (το ξαναλέμε, εφόσον περνάει από το ουσιαστικό πολιτικό φίλτρο) η υπερασπιστική γραμμή είναι αποκλειστική υπόθεση του κάθε κρατούμενου χωριστά. Για την αλληλεγγύη, την ώρα της δίωξης, η αποδοχή της εκάστοτε υπερασπιστικής γραμμής και των κινήσεων δεν είναι επιλογή, είναι καθήκον. Κάθε άλλη στάση, απειλεί να παίξει το παιχνίδι της εξουσίας που μανιωδώς αναζητά τέτοια ρήγματα.